

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

169. An iudex laicus possit ciuilliter, seu criminaliter cognoscere causas
aduersus Equites D. Iacobi, Alcantaræ, & Calatrauæ? Et an dicti Equites
gaudeant priuilegio Canonis, & fori? Ex par. 1. ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

RESOL. CLXVIII.

An Nouitij D. Iacobi, Alcantara, Calatrava, & praesertim D. Ioannis gaudeant privilegio fori? Et ex doctrina huius questionis inferatur an Pralati Religiosorum ex iusta causa possint differre professionem Nouitij apti? Ex part. 5. tract. 1. Ref. 18.

§. 1. **H**is diebus in facti contingencia accidit casus hic de quo interrogatus fui, & negatiuam sententiam tenet Mastrillus *decis. 290. nu. 166.* vbi sic ait. An niles huiusmodi Ordinum, qui adhuc professionem non fecerit, gaudeat privilegio fori? Dico quod non, secundum Socinum *in cap. propofuisti, de foro competentis & Bossum eod. tit. num. 144.* & ita alias vidimus practicum in Regno. Ita ille. Cui adde Villadiego *in Polit. cap. 5. §. 20. num. 112.* & 114. Bobadilla *in Polit. tom. 2. lib. 2. cap. 19. num. 16.* & seg. Rodriguez *in qq. reg. tom. 2. q. 62. art. 14.* & Hieronymum Cencido *de paupert. Religiosa, dñb. 50. n. 20. ibi, [Lo qual se entienda si delinquen despues de professos.]*

2. Sed ego affirmatiuam sententiam proferre tendendam esse puto, quam alibi docui, & me citato docet nouissime Illustr. & amantiss. Dominus meus Ambrosius Marchin. Archiep. Calaguritanus *in res. pro Nouitij dñlorum Ordinum, vbi in fine, sic asserit.* [De todo lo qual consta que todos los Nouitios de todas las tres dichas Ordenes Militares sin diferencia ni distincion alguna en todos, y qualquiera delictos sin excepcion alguna dellos gozan del privilegio del fuero. y lo mismo se ha de desir de los de Montca y de todas las demas Religiones militares, que tuuierẽ la misma forma de los tres votos, y constituciones confirmadas por la Sede Apostolica.] Ita sapientissimus ille vir, cui adde videndum eruditum, & doctum Thom. Carleualium *de iudicijs, l. 1. tit. 1. q. 6. sect. 3. a n. 239. vsque ad n. 445.* qui responder ad ea, quae asserit Bobad. & ratio est, quia sicut. Nouitij Religionum Regularium gaudent privilegio fori ante emissam professionem, sic etiam Nouitij harum Religionum Militarium, nam, vt probat amicissimus & doctus Nonatus *tom. 1. q. 9. forens. cap. 24. valet argumentum de statu Regularium ad statum & Religionem Religiosorum Militarium;* & ita declarasse sacram Congregationem Cardinalium, testatur Riccius *in praxi tom. 4. ref. 249. num. 3.* quae quidem omnia procedunt, à fortiori in Nouitijs Religionis D. Ioan. Vnde nescio quomodo aliqui ausi sunt sine timore censurarum Bullae Cænae consulere potuisse Principem laicum quemdam Nouitium dictae Religionis carere, cum supradicta Religio sit vt alia Religiones Regularium, & dissoluat matrimonium ratum, & non consummatum, & contrarium asserere esset censura dignum; ergo, &c. Et ideo non est attendenda contraria consuetudo si adesset, etenim esset contra immunitatem Ecclesiasticam à sacris Canonibus & Bulla Cænae singulis annis reprobata.

3. Nec valet dicere, quod supradicti Equites aliquando multos annos remanent in Nouitiatu: nam hoc non tollit eis privilegium fori, vt probat Marchinus *vbi sup. adi illum* & non pigebit, acutè enim & doctè, vt semper solet, materiam hanc pertractat. Et pro Regularibus obseruat ex Rodriguez & Sanchez. [que pueden los Superiores por iusta causa, si ferit la profession de los Nouitios aptos, y assi confirmase de hõbres doctissimos de la Vniuersidad de Salamanca, se dilato en la Orden de San Francisco la profession de vn Nouitio hasta que cumplio los veyente annos, por que a quella edad era necessaria

para disponer de vnos bienes.] Ita ille quod est valde notandum, & ego olim conlului. Vnde ex his & per ea, quae late adducit Marchinus, & Carleualius, satis remanet confutata doctrina Petri de Vrtiez *in Astino uio p. 2. n. 109.* quem merito inter auctores prohibitos annueratuit sacra Congregatio Indicis *in decreto edito die 4. Februarij 1627.*

RESOL. CLXIX.

An iudex laicus possit civiliter, seu criminaliter cognoscere causas aduersus Equites D. Iacobi, Alcantara, Calatrava, &c?

Et An dicti equites gaudeant privilegio Canonis, & fori? Ex part. 1. tract. 2. refol. 73. alias 72.

§. 1. **A**ffirmatiuè respondent, qui opinantur, dictos Equites nõ esse verè Religiosos, quorum sententiam * *supra* refutaui.

2. Et ideo asserendum est supradictos esse verè Religiosos, & gaudere privilegio fori, sicut gaudent ceteri mendicantes; & eorum Iudices Conseruatores possunt excommunicationem fulminare aduersus iudices laicos qui illos cognoscere volunt. Et ita docet doctissimus Mota *de confir. ord. D. Iacobi, lib. 2. cap. 1. §. 9.* ex Bullis Pontificijs Alexandri III. & aliorum. Idem docuit Franciscus Molina, & Michaël Carranca praestantissimi Theologi apud eundem Motam *lib. 2. c. 2. §. 32. num. 31. & 43.* Et nouissime hanc sententiam amplexus est Ceuallos *tract. de cognit. per viã viol. p. 2. q. 149. n. 23.* vbi ita pluries fuisse iudicatum in Hispania, testatur Mastrillus *verd tom. 3. dec. 280. n. 165.* adducit litteram Regiam, datam die 10. Ianuarij, 1609. vbi statuitur, huiusmodi Milites in causis criminalibus, & mixtis gaudere privilegio fori; causas verò civiles terminari debere iuxta stylum, & consuetudinem loci. Sed pro omnimoda exemptione fori dictorum Militum, facit doctrina Layman *in Theol. mor. lib. 4. tr. 9. c. 7. num. 1.* & Suarez *contra Regem Angliae, lib. 3. cap. 29. num. 7.* asserentium, gaudentes privilegio canonis, gaudere privilegio fori. Sed dicti Milites D. Iacobi, Calatravae, &c. gaudent privilegio canonis, vt ex multis notat Bonagina *de consuris, disp. 4. q. 4. punct. 1. num. 7.* Filiucius *tom. 1. tract. 15. c. 1. q. 4. n. 14.* Marinus Antoninus *var. resol. lib. 1. cap. 112. cas. 63.* Carolus de Grassis *de effect. cler. effect. 9. n. 131.* Navarrus *conf. 11. de Regular. Giptius de cas. refer. cap. 3. num. 15.* & alij. Ergo debent gaudere privilegio fori; quia aliter in iure non est determinatum, vt de Clericis minoribus, qui gaudent privilegio canonis, sed non fori, si condiciones Concilij Tridentini non obseruant.

* Sup. in Ref. quae hic est infra 262. & in alijs multis eius not. postis ad lineam 5.

Sup. hoc in tom. 5. tr. 1. Refol. 49. & 50.

RESOL. CLXX.

An Fratres D. Ioannis, qui portant mediam Crucem albam gaudeant privilegio fori, & gabellarum? Ex part. 3. tract. 1. Ref. 51.

§. 1. **N**egatiuè respondet Bobadilla *in politica tom. 1. lib. 2. can. 18. num. 233.* sic ait. [Los Constayles de la Orden de san Iuan de Rodas, que traen media Cruz blanca, õ vn Tao blanco, que son seglares, y viuen sin regla y con sus bienes y habito, y se casan, no gozan del privilegio del fuero, y essencion de tributos.]

2. Non desinam tamen hic adnotare, nouissime Episcopum Viquequentem Aloysium Riccium *in praxi tom. 4. refol. 177. num. 3.* affirmatiuam sententiam docere;

Similiter pro Regularibus notatur, tr. de iur. 6. §. 1. ubi dicitur lege...